

man imidlertid godt forhandle, men i Folketinget har man været enig om, at disse 24 Aar fuldt ud kunde benyttes som Udgangspunkt for den Afgørelse, der her skal træffes. I øvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa Lovforslaget, der er let overskueligt, men kun anbefale det til det høje Tings Velvillie:

Ole Hansen: Mine Meningsfæller og jeg nærer den Opfattelse, at alle Byrder og Afgifter, som i Tidens Løb er paalagte eller paaførte enkelte Dele af Befolkningen, saa vidt som muligt bør afløses, dels fordi de rent økonomisk set kommer til at virke uheldigt og uretfærdigt, og dels fordi saadanne Afgifter og Byrder i adskillige Tilfælde medfører et Afhængighedsforhold, som kan være ret generende. Ud fra denne Opfattelse kan jeg altsaa paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling. Vi skal naturligvis gerne indrømme, at hvis Arvefæsteafgifterne kunde blive afløst ved frivillig Overenskomst mellem dem, der yder dem, og dem, der modtager dem, vilde dette være langt det mest tiltalende. Men jeg tror, at hvis vi tænkte os at gaa den Vej, vilde det snart vise sig, at det vilde blive en meget langsom Vej at gaa. Vi har jo nogen Erfaring paa dette Omraade: I 1894 blev der gennemført en Lov om Tiendens Afløsning ved frivillig Overenskomst mellem Tiendeydere og Tiendejere. Det viste sig meget hurtigt, at ad den Vej kunde vi ikke komme ret langt. Det gik ikke, eller i alt Fald det gik uhyre langsomt, og jeg er tilbøjelig til at mene, at lige saa langsomt og maaske endnu langsommere vilde det komme til at gaa, hvis vi gjorde Forsøg paa at faa Arvefæsteafgifterne afløst ved en saadan Fremgangsmaade. Jeg tror derfor, at hvis man virkelig ønsker at faa afløst disse Afgifter, er der ingen anden Vej at gaa end at gennemføre en Lov om tvungen Afløsning, selv om dette at gaa frem paa den Maade synes mig at være mindre tiltalende, end hvis det kunde ske ved frivillig Overenskomst. Men selvfølgelig maa saa denne Afløsning ske paa en saadan Maade, at de, der nu modtager disse Afgifter, faar fuld Erstatning. Det er efter min Mening en given Sag, at paa anden

Maade kan det ikke lade sig gøre, og jeg vil derfor straks sige, at naar det i Lovforslagets § 1 bestemmes, at Gennemsnittet af Kapitelstaksterne i Aarene fra 1890 til 1913 skal lægges til Grund ved Afløsningen, virker det paa mig som en lidet tiltalende Bestemmelse. Jeg synes, at det vilde være mindre korrekt. Naar man virkelig vil yde fuld Erstatning, og det tror jeg ogsaa, den højtærede Landbrugsminister vil, bør man ikke gaa hen og skære bort ved den ene Side og lægge til ved den anden Side. Nu har jeg jo nok lagt Mærke til, at den højtærede Minister under Forhandlingerne i det andet Ting har gjort opmærksom paa, at selv om vi tog Aarene 1914 og 1915 med de høje Kapitelstakster med, vilde Afløsningssummen blive mindre end efter Bestemmelserne i Lovforslaget. Jeg vil dertil sige, at om Afløsningssummen bliver nogle Øre eller nogle enkelte Kroner mindre pr. Tønde Korn, er ikke for mig det afgørende. Det afgørende for mig er, at vi faar gennemført fuldt retfærdige Bestemmelser paa dette Omraade, og at der ydes fuld Erstatning. Ja, jeg vil endog gaa saa vidt at sige, at der i et Lovforslag af denne Beskaffenhed ikke maa findes en Bestemmelse, som blot kan antyde, at der har været Bestræbelser fremme i anden Retning. Derfor tiltaler Bestemmelsen i § 1 mig ikke, og det glæder mig, at den højtærede Minister for et Øjeblik siden udtalte, at det var et Spørgsmaal, som han var meget villig til at forhandle nærmere om.

Maa jeg dernæst sige, at det svageste Punkt ved dette Lovforslag efter min Mening er dette, at ikke alle Arvefæsteafgifter tages med. Der foretages i Lovforslaget en Deling, idet kun de Arvefæsteafgifter kommer med, der ydes af Ejere, hvis Ejendomme tidligere har henhørt under et Bøndergods. Dette finder jeg meget uheldigt, og jeg er ikke i Stand til at se, hvorfor denne Deling skal foretages. Jeg har søgt i Motiverne til Lovforslaget at finde nærmere Oplysninger om, hvad der ligger til Grund, men der findes intet; jeg har læst den højtærede Ministers Udtalelser i det andet Ting igennem, og jeg kan med min bedste Villie ikke finde, at der er anført Grunde, væsentlige og gode Grunde, for, at